

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

ДРУГА СЕКЦІЯ

СПРАВА “БЕЛІЦЬКИЙ ПРОТИ УКРАЇНИ”

ЗАЯВА № 20837/02

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

4 ЖОВТНЯ 2005

Рішення у справі набуде статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції. Воно може бути піддане редакційним правкам.

У справі “Беліцький проти України”,

Європейський суд з прав людини (друга секція), засідаючи палатою, до складу якої увійшли:

П. Ж.-П. Коста, *Голова*,
П. І. Кабрал Барreto,
П. В. Буткевич,
Пані А. Мулароні,
Пані Е. Фура-Сандстрьом, *судді*,
Пані Д. Йочієне,
П. Д. Поповіч, *судді*
та пані Долле, *Секретар секції*,

Після обговорення у нарадчій кімнаті 13 вересня 2005 року виносить рішення, яке було прийнято того ж дня.

ПРОЦЕДУРА

1. Справу порушено проти України за заявою (№ 20837/02), поданою проти України до Суду 15 травня 2002 року громадянином України Беліцьким Григорієм Кириловичем (далі – заявник) відповідно до статті 34 Конвенції про захист прав і основних свобод людини (далі – Конвенція).
2. Уряд України (далі – Уряд) було представлено його Уповноваженим: пані В. Лутковською, Міністерство юстиції.
3. 7 травня 2004 року Суд вирішив направити скаргу заявника на комунікацію Уряду. Керуючись положеннями пункту 3 статті 29 Конвенції, він вирішив, що питання щодо прийнятності та суті справи мають розглядатися одночасно.

ФАКТИ

I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

4. Заявник народився 1936 року та проживає в м. Новоградівці, Україна.
5. Рішенням від 25 травня 2001 року суд м. Новоградівки задовольнив позов заявника, поданий проти його колишнього наймача – Шахти № 1/3 „Новоградівська” (державне акціонерне товариство), стосовно отримання заборгованості з заробітної плати та компенсації за затримку її виплати. Суд зобов’язав шахту виплатити йому 7 139,89¹ грн.
6. У зв’язку з невиконанням рішення суду, заявник звернувся зі скаргою на бездіяльність Державної виконавчої служби (далі - ДВС) управління юстиції м. Новоградівки, до міського суду.
7. Рішенням від 19 вересня 2001 року суд відмовив у задоволенні скарги заявника через відсутність для цього підстав. Суд повідомив, що банківські рахунки шахти були арештовані, а вимоги кредиторів були задоволені в міру надходження коштів на рахунок товариства - боржника. Зокрема, суд послався на рішення арбітражного суду Донецької області від 30 серпня 2000 року та від 14 травня 2001

¹ Приблизно 1 158 Євро

- року, які зобов'язали ДВС реалізувати майно шахти, з огляду на процедуру банкрутства.
8. Заявник подав апеляційну скаргу на це рішення, до Апеляційного суду Донецької області, який ухвалою від 1 листопада 2001 року, залишив без змін рішення, винесене у цій справі. Згодом заявник подав касаційну скаргу на це рішення до Верховного Суду України, який рішенням від 19 лютого 2003 року не прийняв скаргу на рішення та ухвалу, що оскаржуються, не знайшовши жодних ознак неправильного застосування національного законодавства.
 9. Рішенням від 23 грудня 2002 року господарський суд Донецької області зобов'язав ДВС управління юстиції м. Новогродівки накласти арешт на банківські рахунки шахти-боржника.
 10. У лютому 2003 році шахта „Новогродівська” та кілька інших підприємств об'єдналися в одне державне підприємство „Селидіввугілля”. Рішенням від 18 грудня 2003 року суд м. Новогродівки вирішив передати їхні зобов'язання їхньому правонаступнику – державному підприємству „Селідвугілля”.
 11. 31 серпня 2004 року заявник отримав у повному обсязі суму заборгованості, яка була йому присуджена рішенням суду від 25 травня 2001 року.

II. ВІДПОВІДНЕ ВНУТРІШНЄ ЗАКОНОДАВСТВО

12. Відповідне внутрішнє законодавство зазначено у рішенні по справі „Ромашов проти України” (№ 67534/01, від 27 липня 2004 року).

ПРАВО

I. ОБ'ЄМ СПРАВИ

13. У своєму формулярі заяви заявник скаржиться на порушення п. 1 статті 2, п. 1 статті 4 та п. 1 статті 6 Конвенції. У своїх зауваженнях, надісланих у відповідь на зауваження Уряду від 19 жовтня 2004 року, заявник вперше поскаржився на порушення статті 1 Протоколу 1 з огляду на тривале невиконання судового рішення, винесеного на його користь, від 25 травня 2001 року.
14. Суд нагадує, що ця заява була направлена на комунікацію відповідно до об'єднаної процедури розгляду питання щодо прийнятності та суті справи на підставі пункту 3 статті 29 Конвенції. Відповідно, Суд вважає, що не слід розглядати питання стосовно розгляду скарги, поданої після направлення справи на комунікацію Уряду-відповідачу (див. *mutatis mutandis* ухвалу від 26 квітня 2002 року у справі „Сокур проти України”, п. 25, № 29432/02).

II. ЩОДО ПРИЙНЯТНОСТІ

15. Заявник скаржився на тривалість виконання рішення, винесеного на його користь. Аналізуючи перешкоди для реалізації свого права на належний рівень життя, він вважав, що викладена у заяві ситуація порушила його право на справедливий судовий розгляд протягом розумного строку та право на мирне володіння власним майном. Він посилався на пп. 1 статті 2, п. 1 статті 4 та п. 1 статті 6, які передбачають таке:

Пункт 1 статті 2 Конвенції

„Право кожного на життя охороняється законом (...)”

Пункт 1 статті 4 Конвенції

„Ніхто не може триматися в рабстві або в підневільному стані (...)”

Пункт 1 статті 6 Конвенції

“Кожен при вирішенні питання щодо його цивільних прав та обов’язків ... має право на ... розгляд упродовж розумного строку ... судом ...”

А. Щодо прийнятності скарги за п. 1 статті 2 та п. 1 статті 4 Конвенції

16. Суд нагадує, що він відхилив схожі скарги, подані заявниками у відповідних справах щодо невиконання судових рішень (див. ухвалу від 26 листопада 2002 року у справі *„Сокур проти України”*, № 29432/02, рішення від 3 травня 2005 року у справі *„Василенко проти України”*, № 19872/02, пп. 18-20). Він не бачить жодних причин винести інше рішення у цій справі. Відповідно, ця частина заяви є необґрунтованою і має бути відхилена на підставі пп. 3 та 4 статті 35 Конвенції.

В. Щодо прийнятності скарг за п. 1 статті 6 Конвенції та статтею 1 Протоколу 1

17. Суд вважає, що з огляду на виконання рішення у повному обсязі заявник не має більше статусу жертви у сенсі статті 34 Конвенції та що ця частина заяви має бути відхилена як така, що не відповідає правилу *ratione personae* у розумінні п. 3 статті 35 Конвенції.
18. Заявник не погоджується.
19. Суд нагадує свою позицію, викладену у кількох рішеннях, винесених проти України, відповідно до яких заявник може вважатися жертвою порушення його прав, гарантованих Конвенцією, з огляду на тривалість невиконання рішення, винесеного на його користь, (див. наприклад рішення у справі *„Ромашов проти України”*, № 67534/01, від 27 липня 2004 року, п. 27; рішення у справі *„Войтенко проти України”*, № 18966/02, п. 35, від 29 червня 2004 року). Відповідно, Суд відхиляє заперечення Уряду.

20. Суд засвідчує, що ця частина скарги не є необґрунтованою у сенсі п. 3 статті 35 Конвенції. Крім того Суд зазначає, що жодної іншої причини для визнання скарги неприйнятною немає. Він визнає заяву прийнятною.

II. ЩОДО СТВЕРДЖУВАНОВОГО ПОРУШЕННЯ ПУНКТУ 1 СТАТТІ 6 КОНВЕНЦІЇ ТА СТАТТІ 1 ПРОТОКОЛУ 1

21. У своїх зауваженнях Уряд навів аргументи, схожі на ті, які мали місце у справах „Ромашов проти України”, „Войтенко проти України” та „Сокур проти України”, які містили заперечення порушення п. 1 статті 6 Конвенції або статті 1 протоколу 1 (див. рішення у вищевказаній справі „Ромашов проти України”, п. 37 та рішення у справі „Войтенко проти України”, № 18966/02, п. 37, від 29 червня 2004 року, рішення у справі „Сокур проти України”, № 29439/02, п. 28 від 26 квітня 2005 року).
22. Заявник не погоджується з аргументами Уряду.
23. Суд нагадує, передусім, що у жодному випадку державний орган не може посылатися на відсутність ресурсів для оплати заборгованості, присудженої рішенням суду (див. справу „Бурдов проти Росії”, № 59498/00, пп. 35, CEDH 2002-III). Отже, утримуючись понад три роки та три місяці від застосування заходів, необхідних для виконання остаточного судового рішення, винесеного у справі, українські державні органи позбавили п. 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Протоколу 1 їхньої позитивної дії.
24. Цих даних достатньо для того, щоб Суд зробив висновок, щодо порушення п. 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Протоколу 1 у цій справі.

III. ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

25. Відповідно до статті 41 Конвенції:

“Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї, і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткову компенсацію, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливу сатисфакцію”.

A. Шкода

26. Суд наголошує, що, відповідно до статті 60 його Регламенту, усі вимоги стосовно справедливої сатисфакції мають бути викладені у цифрах та бути розподілені на частини, викладені у письмовій формі, та супроводжені необхідними підтверджуючими документами. Недотримання вищевикладених вимог може потягнути за собою відхилення Судом заяви повністю або частково.
27. Заявник вимагає 599 ЄВРО у якості відшкодування матеріальної шкоди, а також 6 000 ЄВРО у якості відшкодування моральної шкоди, якої він ймовірно зазнав.

28. Уряд зазначає, що заявник не обґрунтував свої вимоги. Він вважає, що вимоги стосовно відшкодування моральної шкоди завищені та, що можлива констатація порушення сама по собі буд достатньою справедливою сатисфакцією.
29. Що стосується матеріальної шкоди, спричиненої тривалістю виконання рішення, винесеного у справі, Суд визнає, що заявник повинен був зазнати деякої шкоди з цього приводу через інфляцію. Суд вважає, що сума, яку вимагає заявник у якості відшкодування моральної шкоди є надмірною (див. рішення у справі „*Ernestino Zuло проти Італії*”, № 64897/01, п. 26, від 10 листопада 2004 року). Ухвалюючи рішення на засадах справедливості, як вимагає стаття 41 конвенції, Суд присуджує заявнику 1500 ЄВРО у якості відшкодування усіх видів шкоди, якої він зазнав.

Б. Витрати та видатки

30. Заявник не подав жодних вимог стосовно цього питання.

В. Пеня

31. Суд вважає за доцільне призначити пеню на підставі граничної позичкової ставки (*le taux d'intérêt de la facilité de prêt marginal*) Європейського Центрального Банку, до якої мають бути додані три відсотки.

З ЦИХ МОТИВІВ СУД ОДНОСТАЙНО

1. *Визнає* прийнятною заяву заявника стосовно скарг на порушення п. 1 статті 6 Конвенції, а решту заяви визнає неприйнятною;
2. *Вирішує*, що було порушення пункту 1 статті 6 Конвенції;
3. *Вирішує*, що:
 - а) протягом трьох місяців з дня, коли рішення стане остаточним відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції, держава-відповідач має сплатити заявнику 1 500 ЄВРО (тисячу п'ятсот ЄВРО) для відшкодування матеріальної та моральної шкоди плюс суму будь-якого податку, який може бути стягнутий з заявника, конвертовану в українську гривню на день здійснення платежу;
 - б) на суму нараховуватиметься пеня, яка дорівнює граничній позичковій ставці (*le taux égal à celui de la facilité de prêt marginal*) Європейського Центрального Банку плюс три відсотки з часу, коли закінчаться вищезгадані три місяці, і до моменту повного розрахунку.
5. *Відхиляє* решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції.

Вчинено французькою мовою, повідомлено письмово 4 жовтня 2005 року відповідно до пунктів 2 та 3 статті 77 Регламенту.

С. Долле
Секретар секції

Ж.-П. Коста
Голова секції